

Z przestrzeni
na płaszczyznę

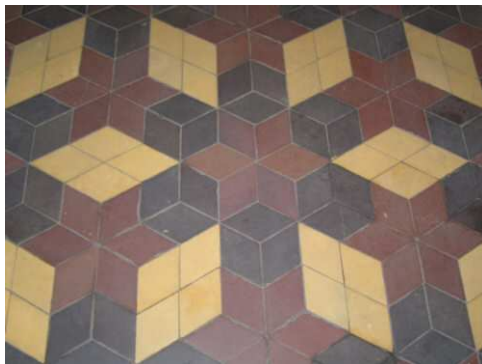

Wstęp

W naszej pracy zajęliśmy się nietypowymi parkietażami. Zwykle parkietaże związane są z wielokątami i innymi figurami płaskimi. Postanowiliśmy zbadać jakie parkietaże powstają, jeśli wykorzystamy siatki wielościanów.

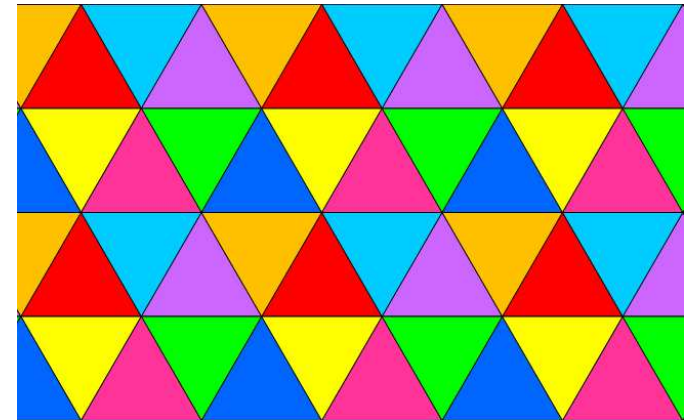
Co to jest parkietaż?

Parkietaż to pokrycie płaszczyzny wielokątami przylegającymi i nie zachodzącymi na siebie. Często pojawiają się w architekturze i twórczości plastycznej. Niektóre parkietaże powstają z kostek jednego kształtu, inne z dwóch, trzech lub więcej. Jeśli wykorzystujemy tylko jeden rodzaj kostek w kształcie wielokąta foremnego, parkietaż nazywamy platońskim lub foremny.

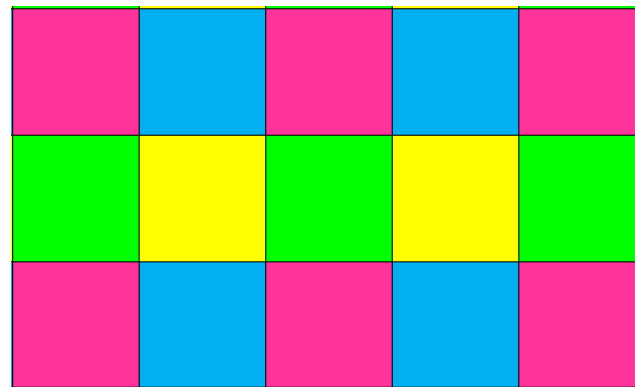

Wielokąty foremne, którymi można pokryć płaszczyznę

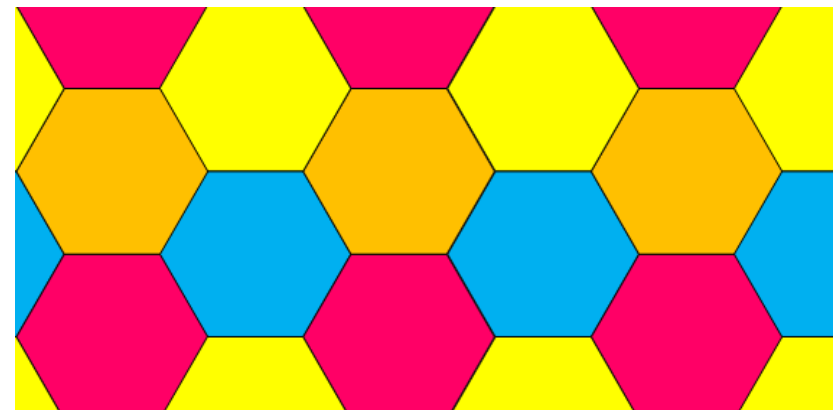
- Trójkąt równoboczny

- Kwadrat

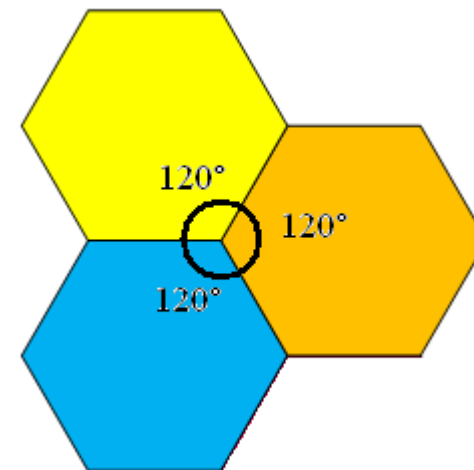
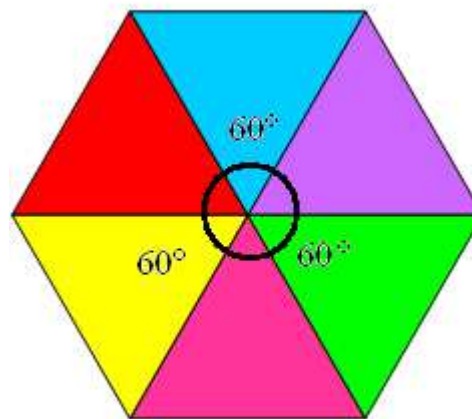
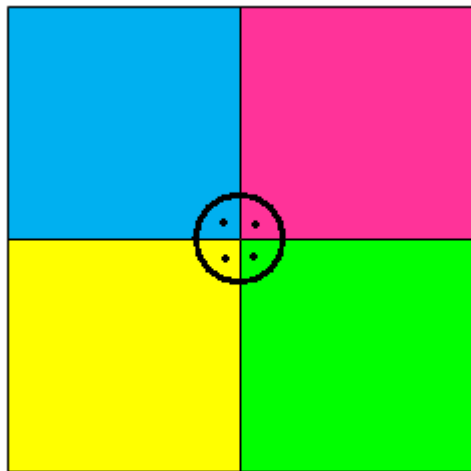

- Sześciokąt foremny

Jaki warunek musi być spełniony by pokryć płaszczyznę wielokątami foremnymi?

Suma miar kątów między bokami stykających się wielokątów, które posiadają wspólny wierzchołek musi wynosić 360°

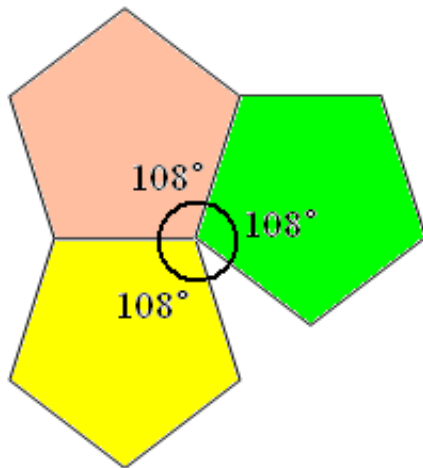
Wielokąty foremne, które nie spełniają powyższego warunku.

Pięciokąty foremne.

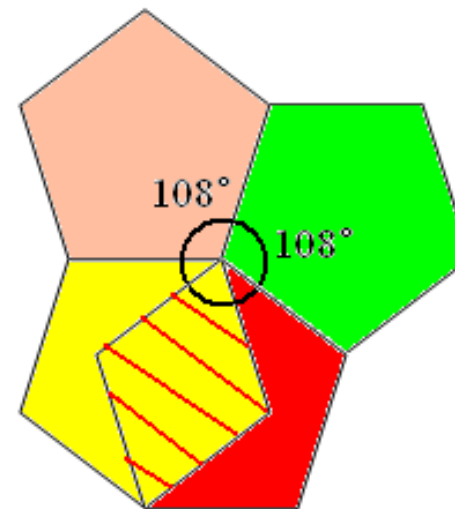
Pokrycie płaszczyzny pięciokątami foremnymi jest niemożliwe.

$$108^\circ \cdot 3 = 324^\circ$$

$$324^\circ \neq 360^\circ$$

Płaszczyzna została pokryta bez pustych przestrzeni, ale dwa pięciokąty nakładają się na siebie.

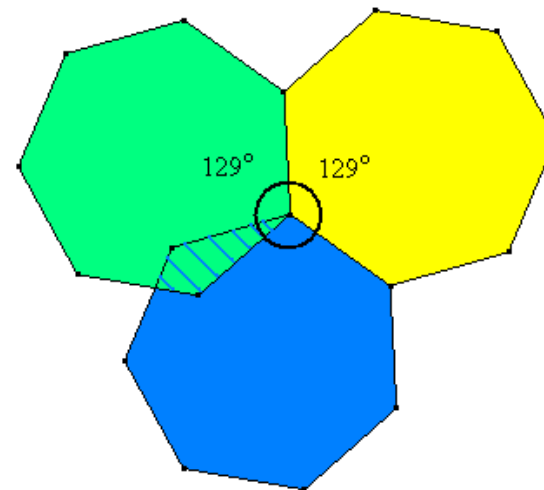
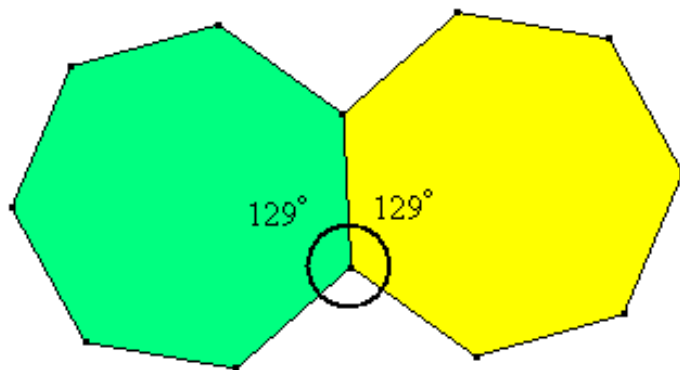
Wielokąty foremne, które nie spełniają powyższego warunku.

Siedmiokąty foremne.

Pokrycie płaszczyzny siedmiokątami foremnymi jest niemożliwe.

$$129^\circ \cdot 2 = 258^\circ$$

$$258^\circ \neq 360^\circ$$

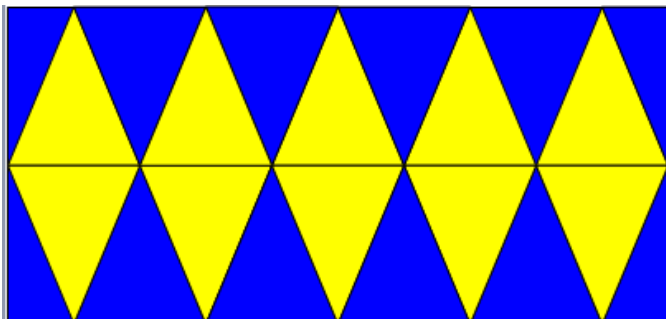

Płaszczyzna została pokryta bez pustych przestrzeni, ale dwa siedmiokąty nakładają się na siebie. Podobnie jest dla wielokątów foremnych o większej liczbie boków.

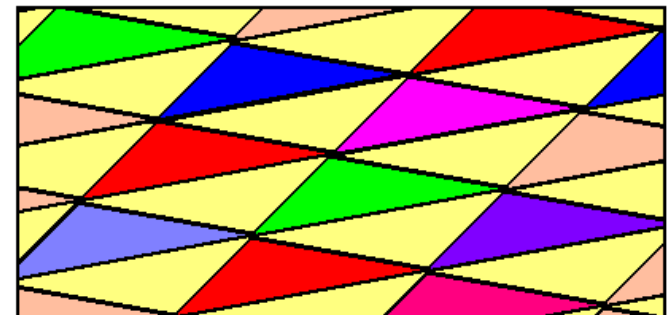
Trójkąty na płaszczyźnie

Jeżeli weźmiemy dowolny trójkąt, to można pokryć całą płaszczyznę, bo suma kątów wewnętrznych wynosi 180°

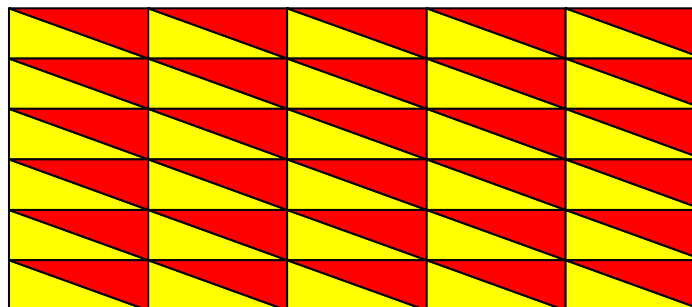
Trójkąt równoramienny

Trójkąt różnoboczny

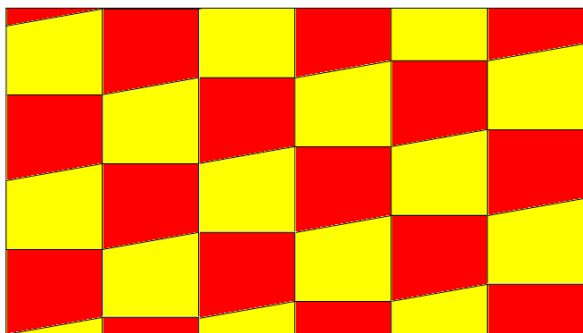

Trójkąt prostokątny
różnoboczny

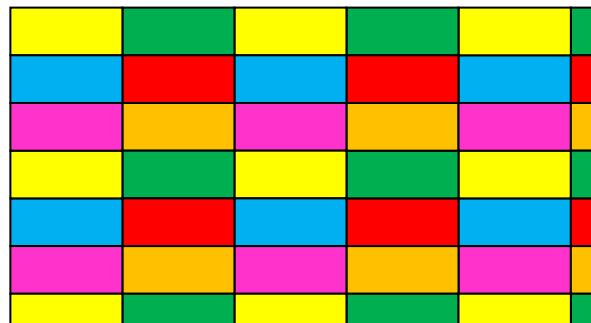

Czworokąty na płaszczyźnie

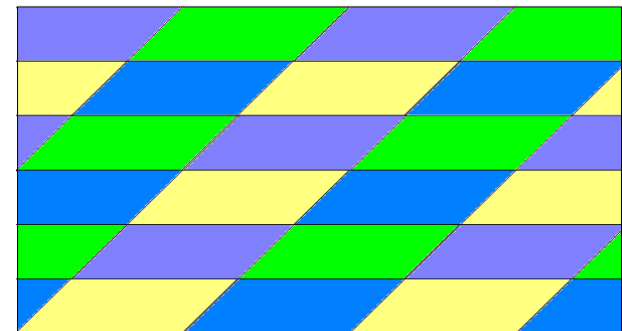
Trapez prostokątny

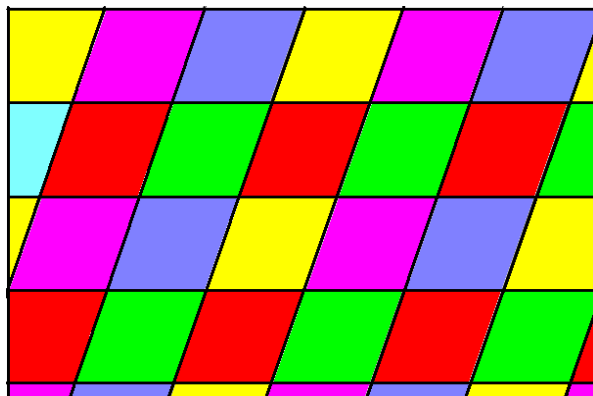
Prostokąt

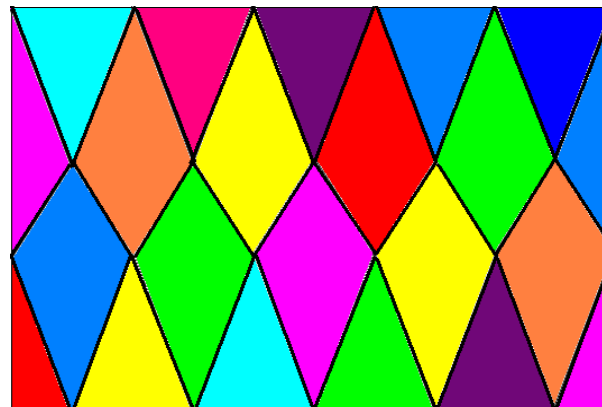
Równoległobok

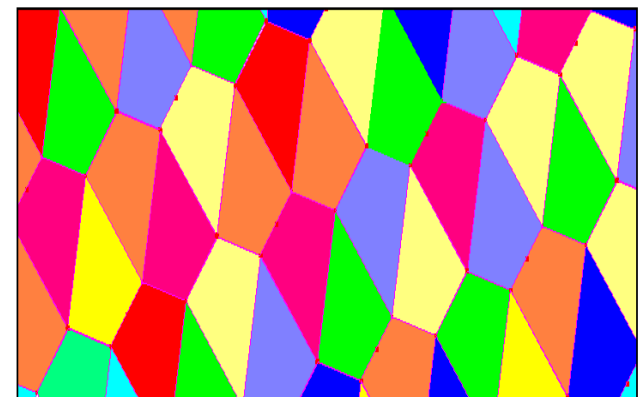
Romb

Deltoid

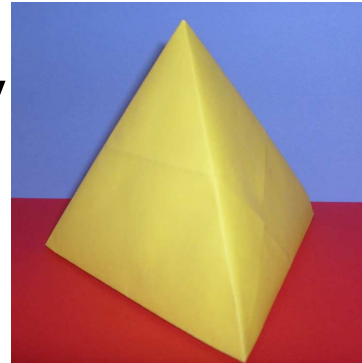
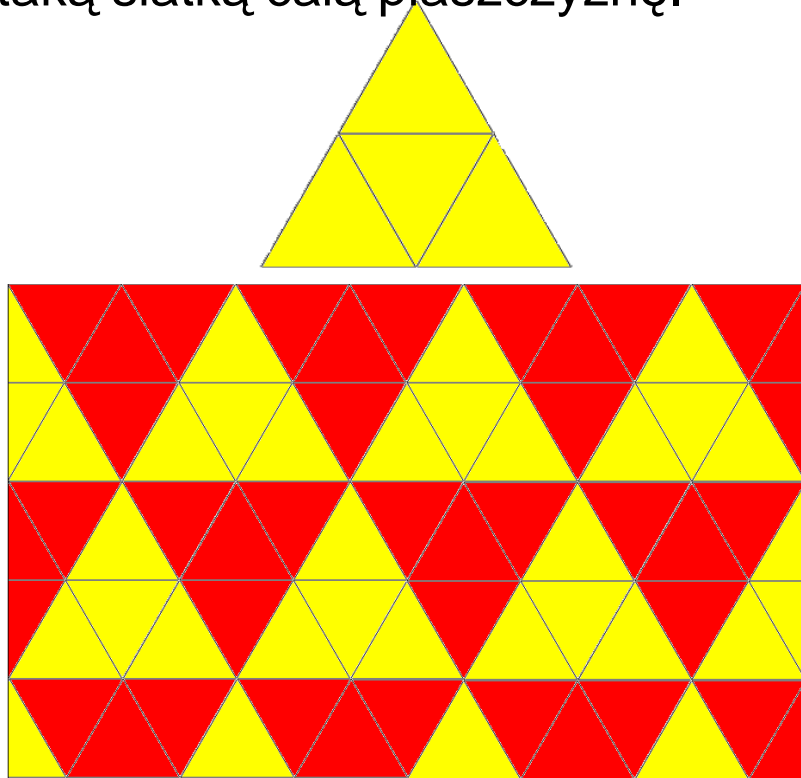
Dowolny czworokąt

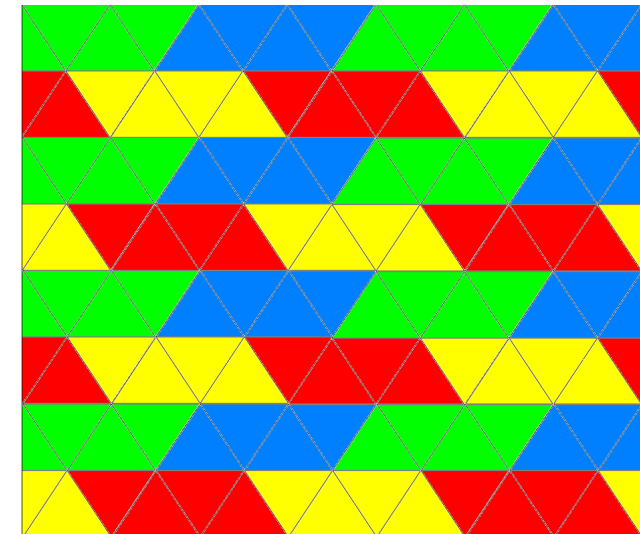
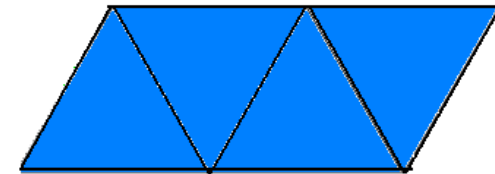
Siatki wielościanów foremnych

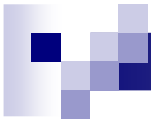
1. Czworoscian foremny

4 trójkąty tworzą większy trójkąt równoboczny, można więc pokryć taką siatką całą płaszczyznę.

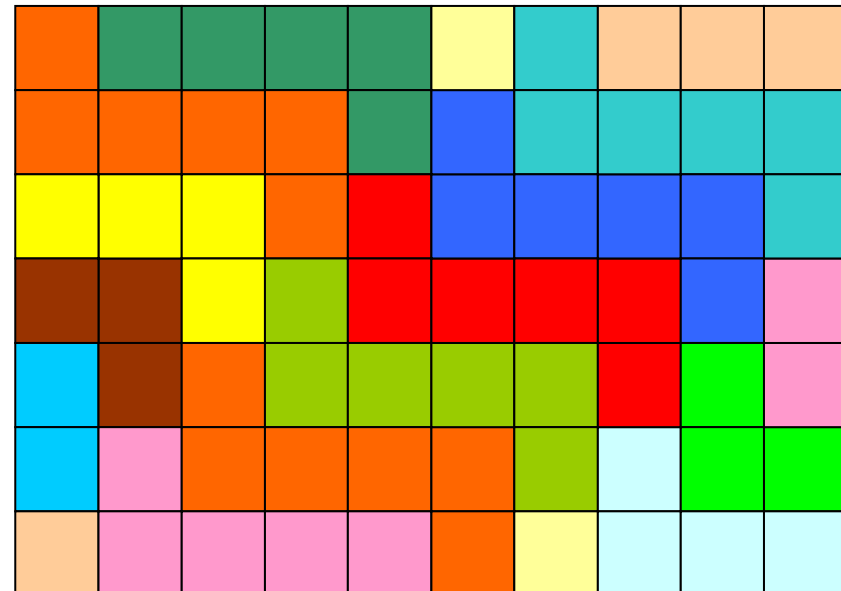
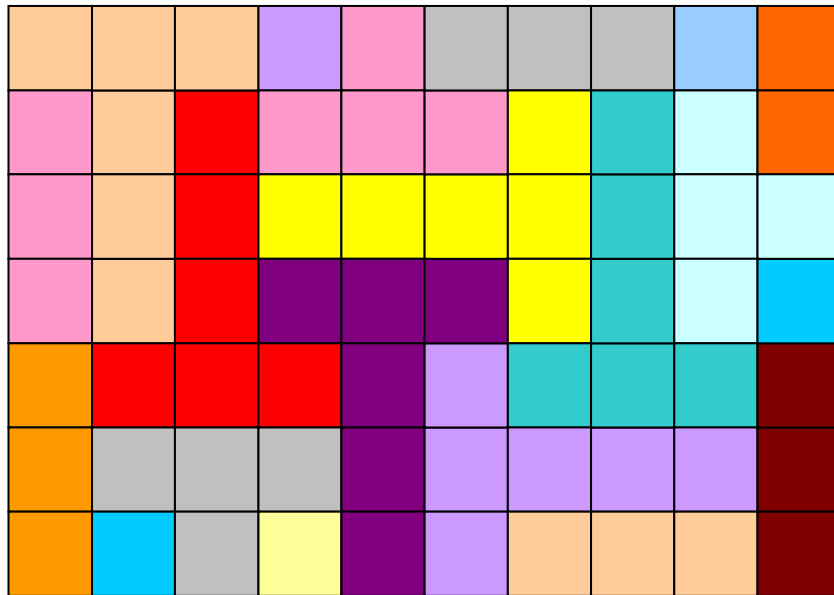
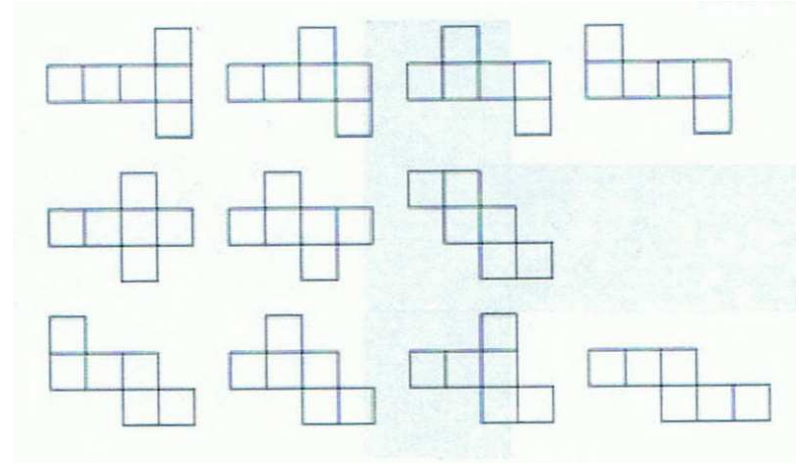
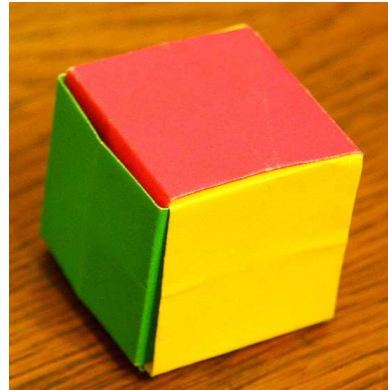

4 trójkąty tworzą równoległobok i taka siatką można więc pokryć płaszczyznę.

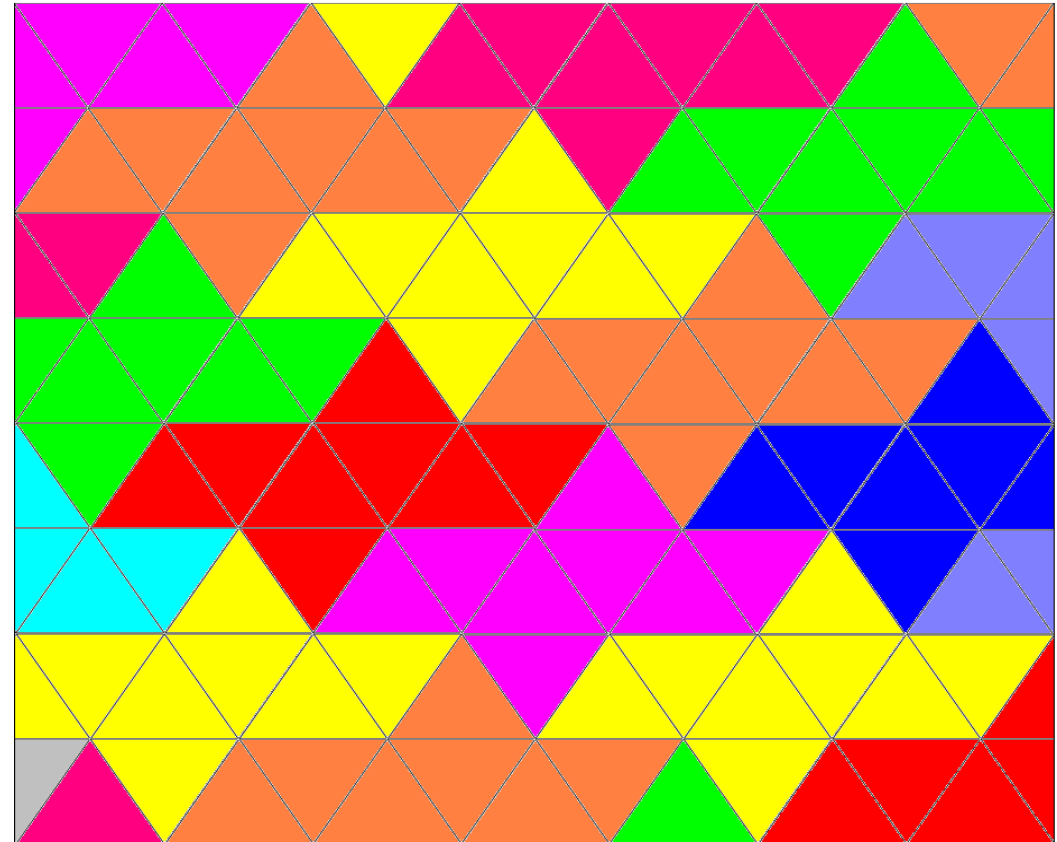
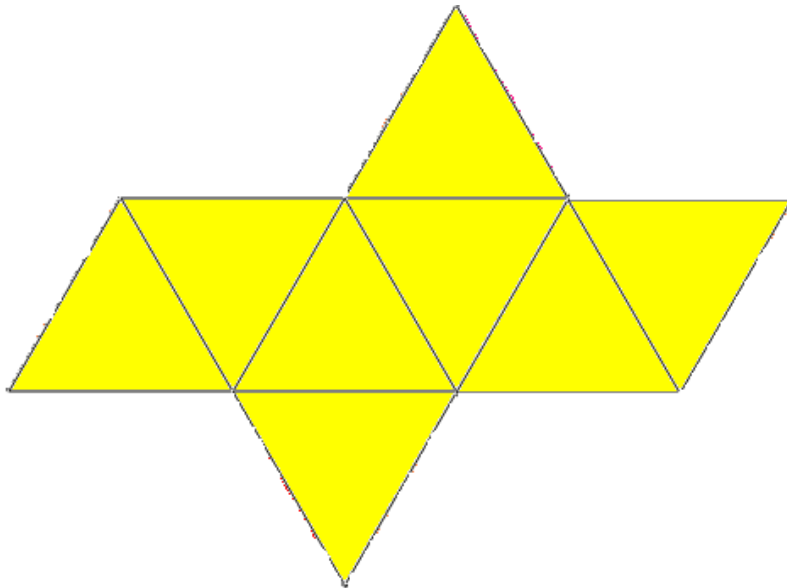

2.Sześcián

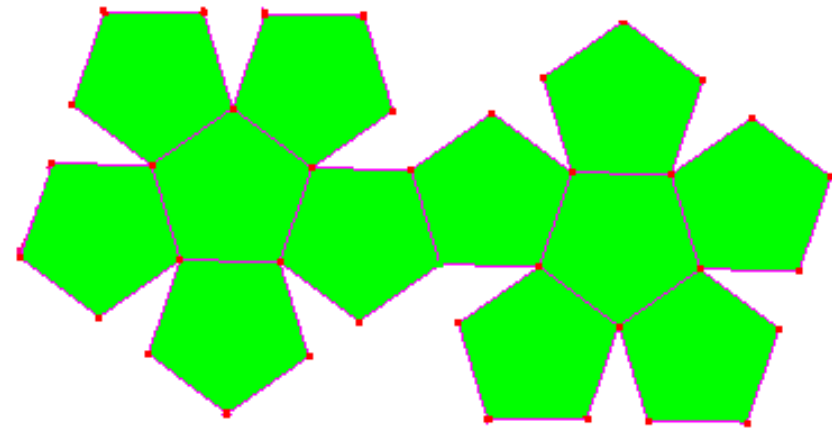
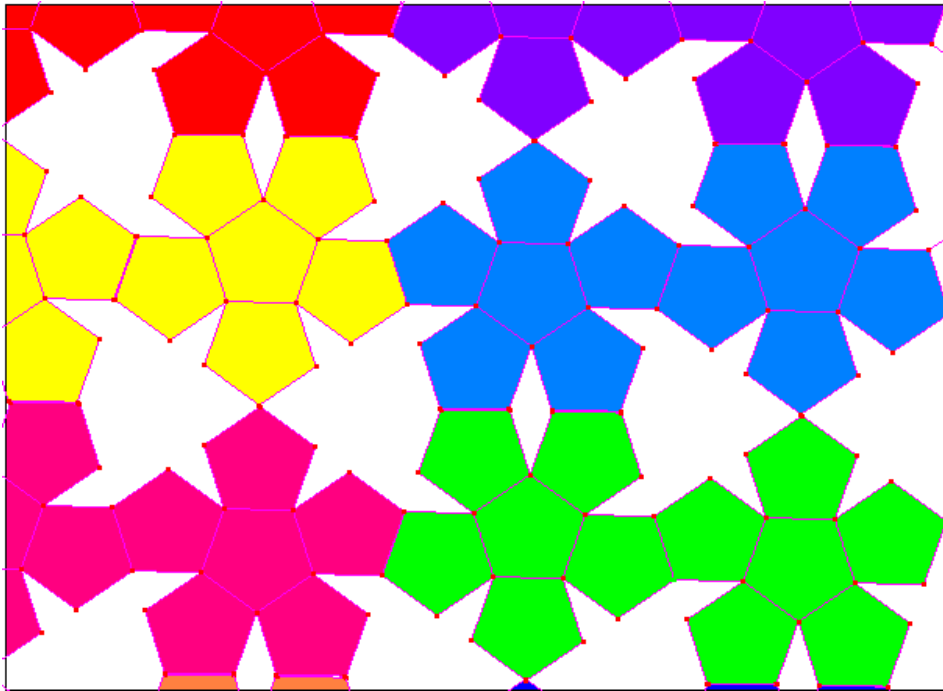

3. Ośmiościan foremny

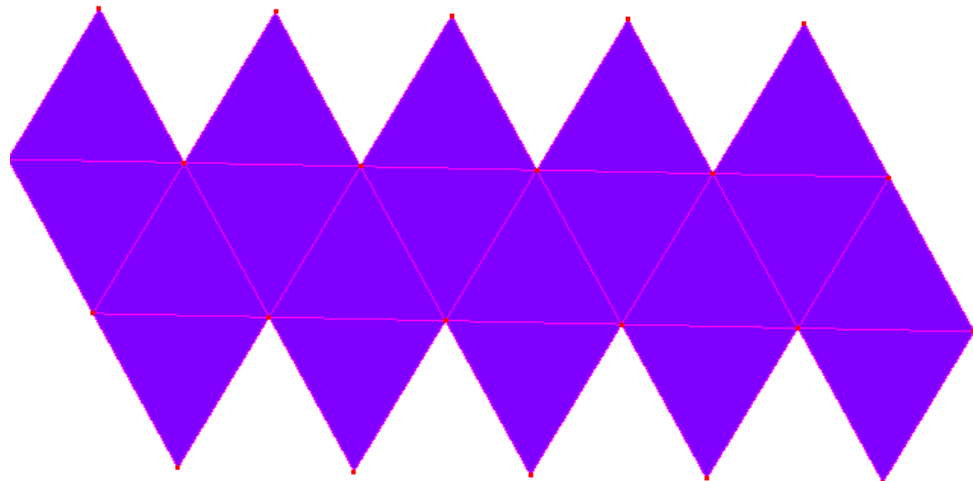
Siatka składa się z ośmiu trójkątów równobocznych.
Na rysunku poniżej jest dziesięciokątem.

4. Dwunastościan foremny

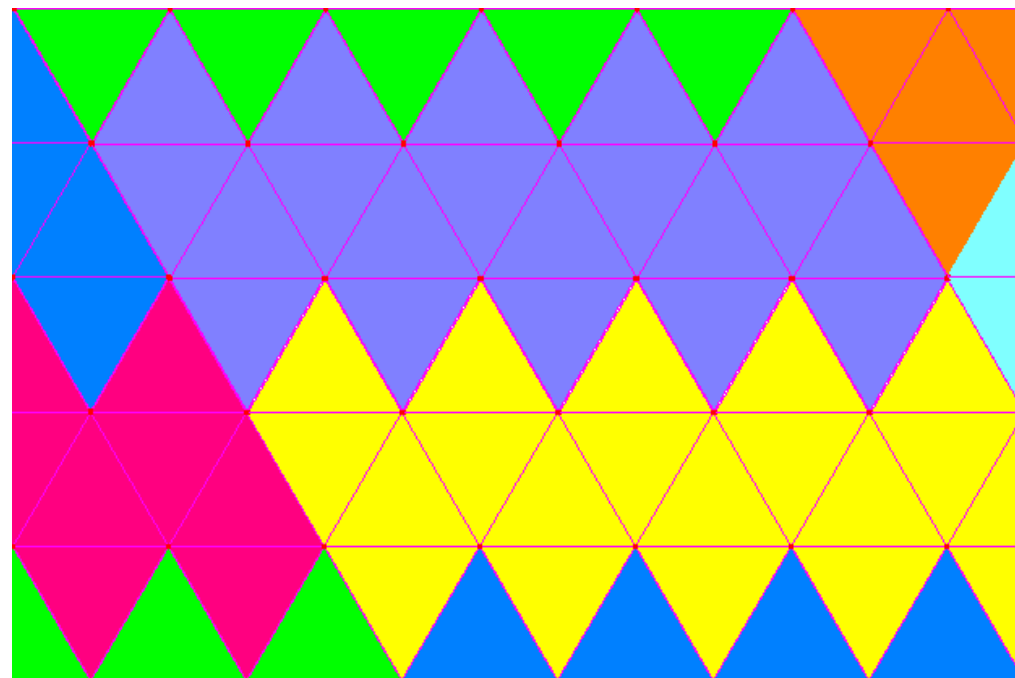

Płaszczyzna została pokryta siatkami dwunastościanów foremnych . Są tu widoczne puste przestrzenie, gdyż ściany tej bryły są pięciokątami foremnymi. Wykazałyśmy wcześniej, że pokrycie płaszczyzny tymi wielokątami jest niemożliwe. Suma kątów przy wierzchołku stykających się figur nie jest równa 360° .

5. Dwudziestościan foremny.

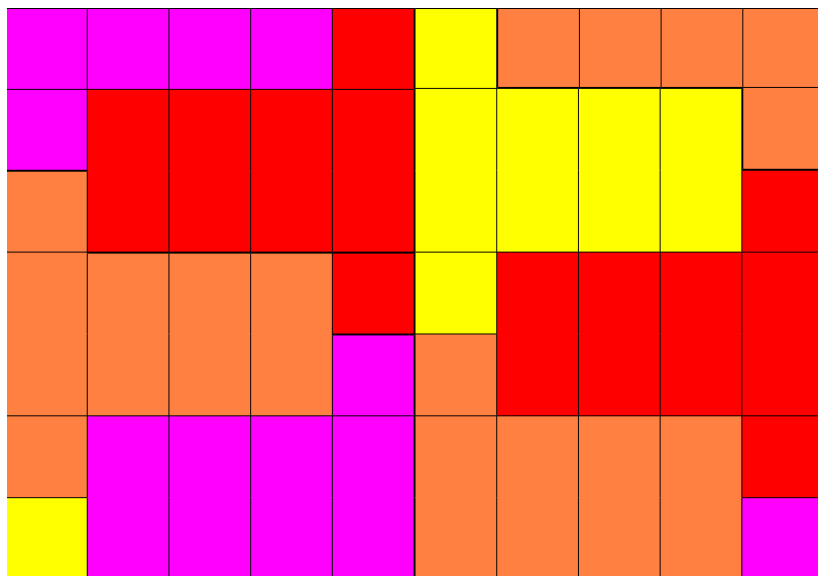
Siatka składa się z dwudziestu trójkątów równobocznych. Na tym rysunku jest dwudziestokątem.

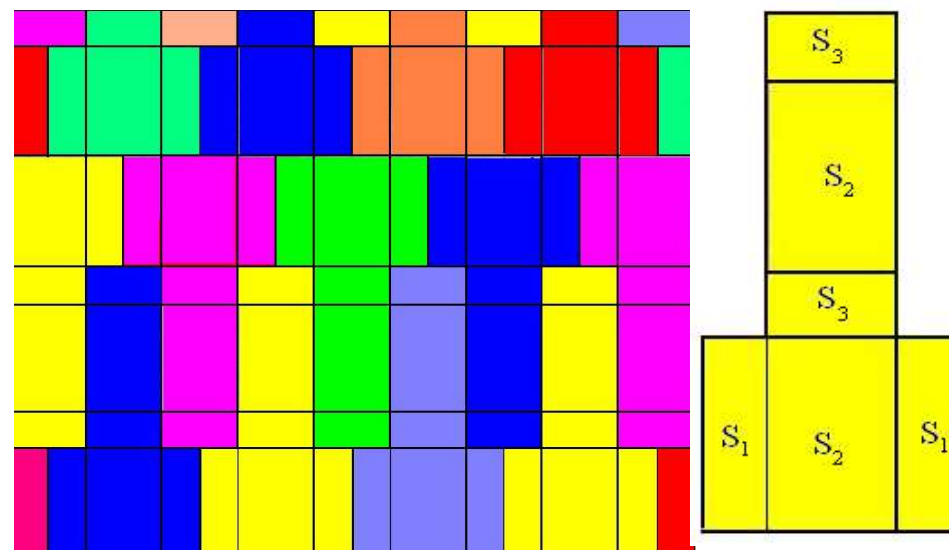
Siatki prostopadłościanu

a) Płaszczyzna pokryta bez pustych przestrzeni.

Podstawa jest kwadratem, a ściany boczne są prostokątami, gdzie jeden bok jest równy krawędzi podstawy, a drugi dwa razy dłuższy od niej.

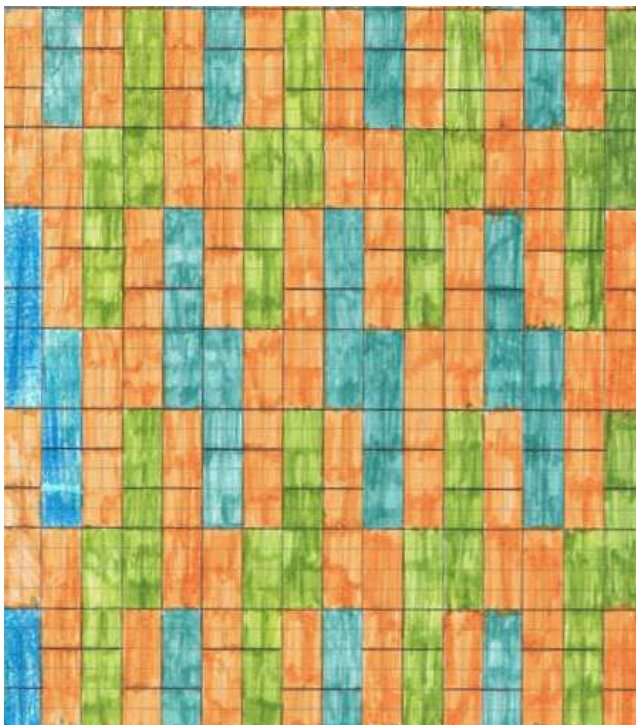

Siatka prostopadłościanu zbudowana jest z trzech par różnych prostokątów. Pole ściany S_1 jest dwa razy mniejsze od pola ściany S_2 . Dłuższa krawędź ściany S_3 jest dwa razy dłuższa od krawędzi ściany S_1 .

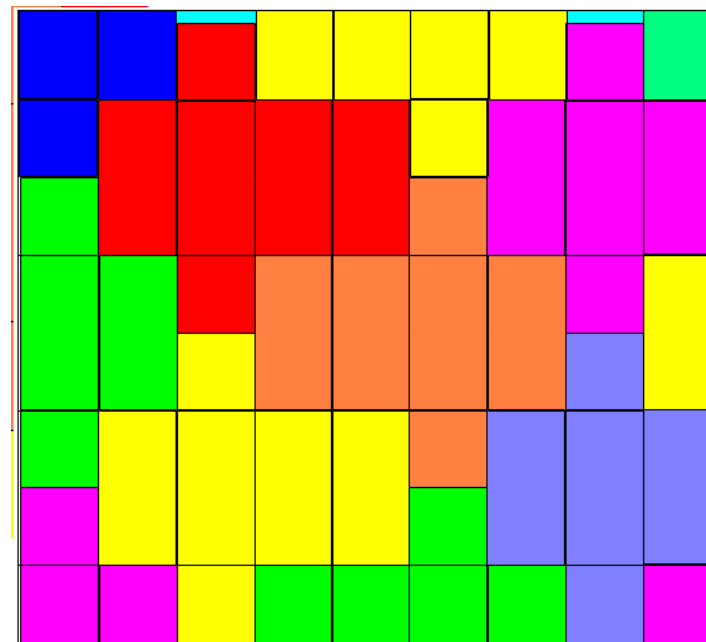

Siatki prostopadłościanu

Pole podstawy jest dwa razy mniejsze od pola ściany bocznej. Krawędź podstawy jest równa krótszej krawędzi ściany bocznej.

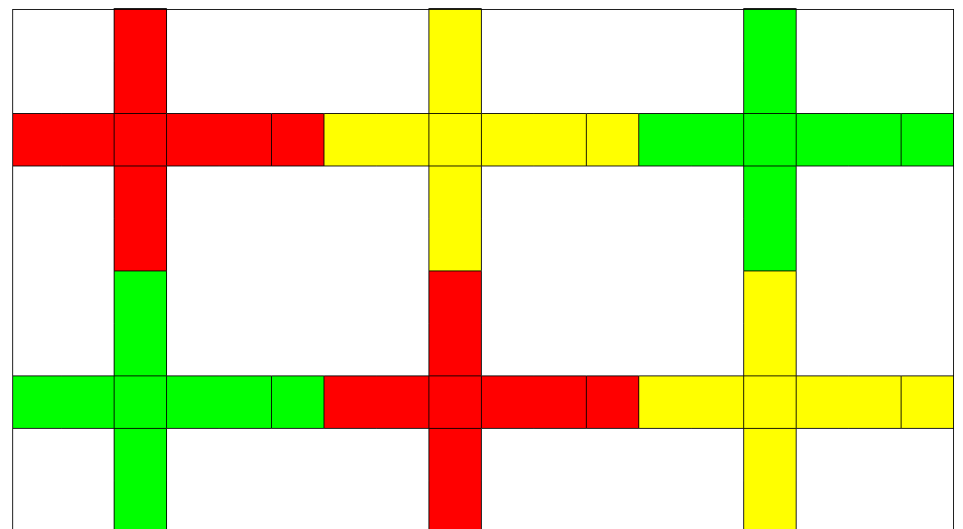
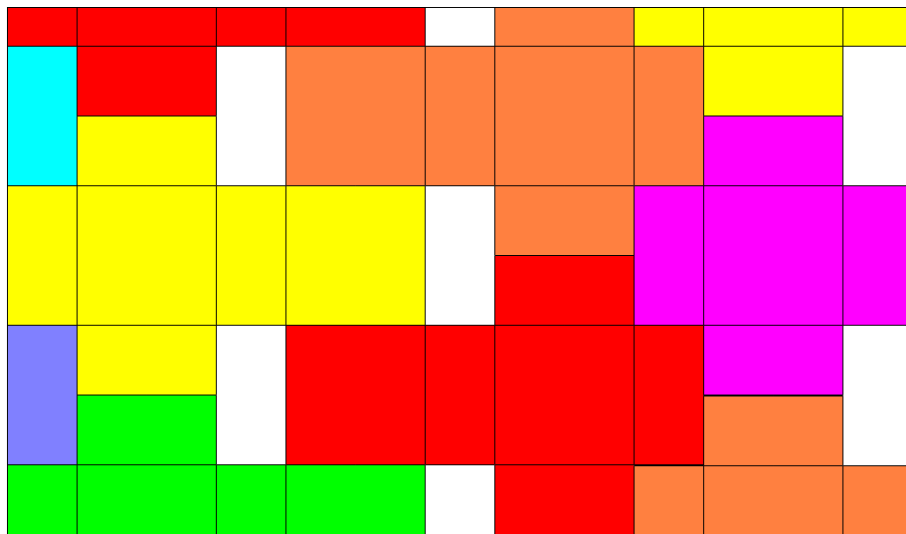

Podstawa jest kwadratem, a ściany boczne są prostokątami gdzie jeden bok jest równy krawędzi podstawy, a drugi dwa razy dłuższy od niej.

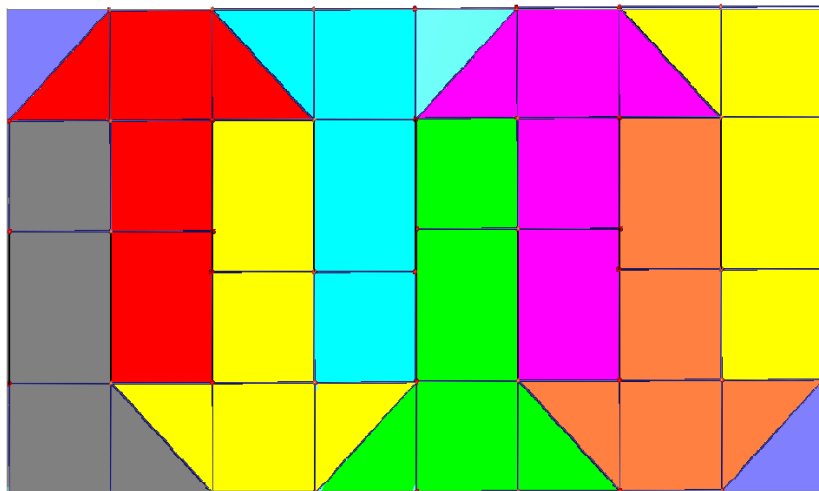
Siatki prostopadłościanu

b) Płaszczyzna pokryta z pustymi przestrzeniami

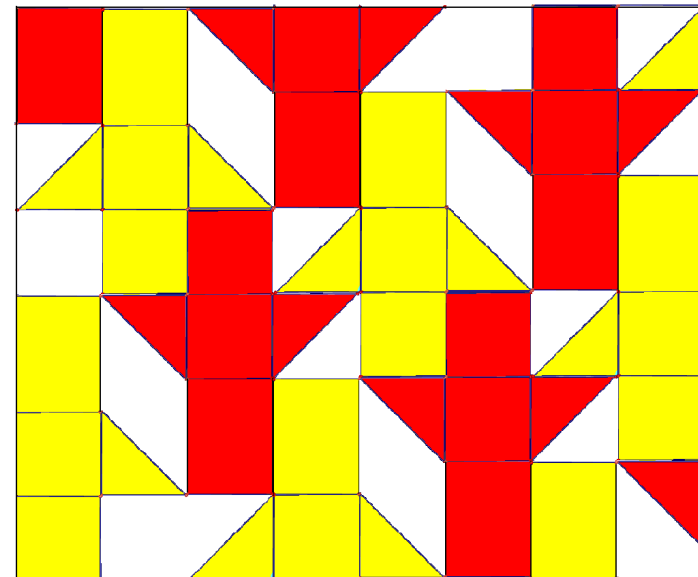

Siatki graniastopła trójkątnego

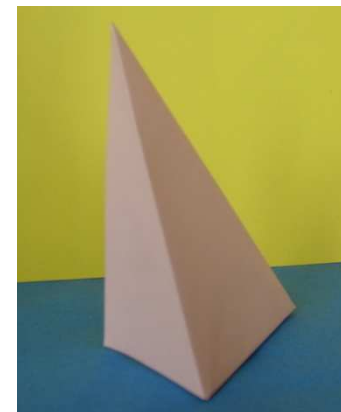
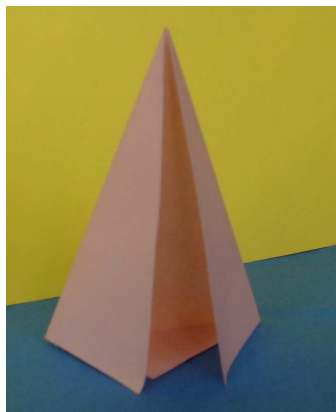
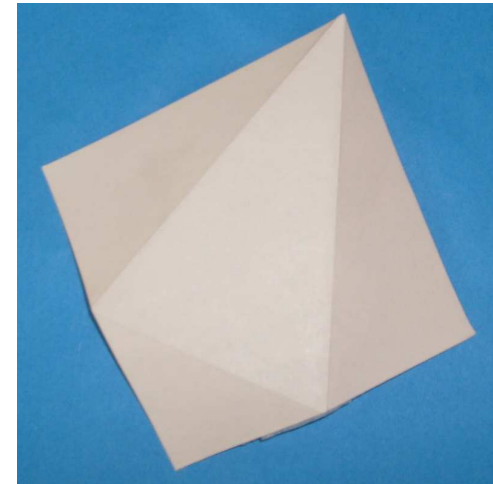
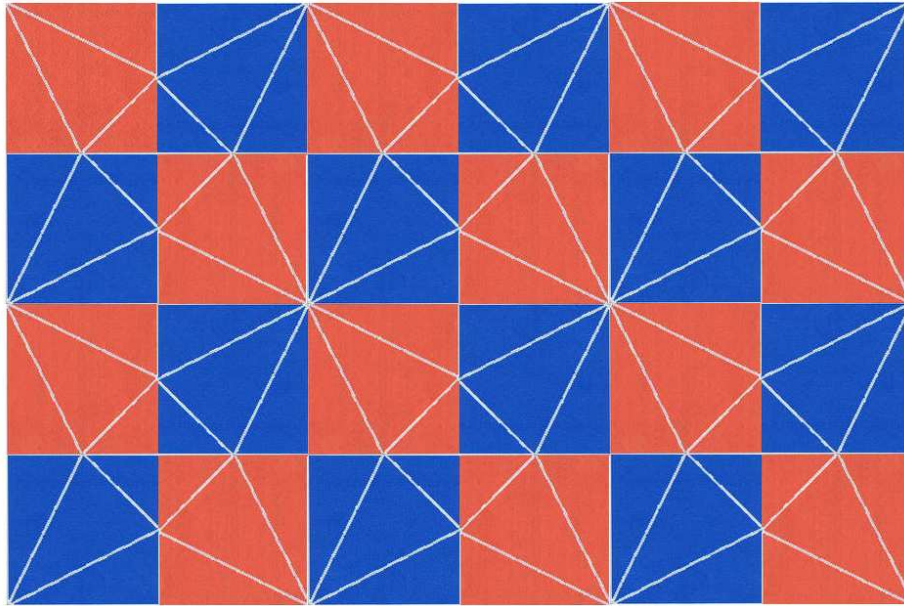
Układamy siatki tak , aby nie było pustych przestrzeni. Nie zwracamy uwagi czy krawędzie tej samej długości przylegają do siebie.

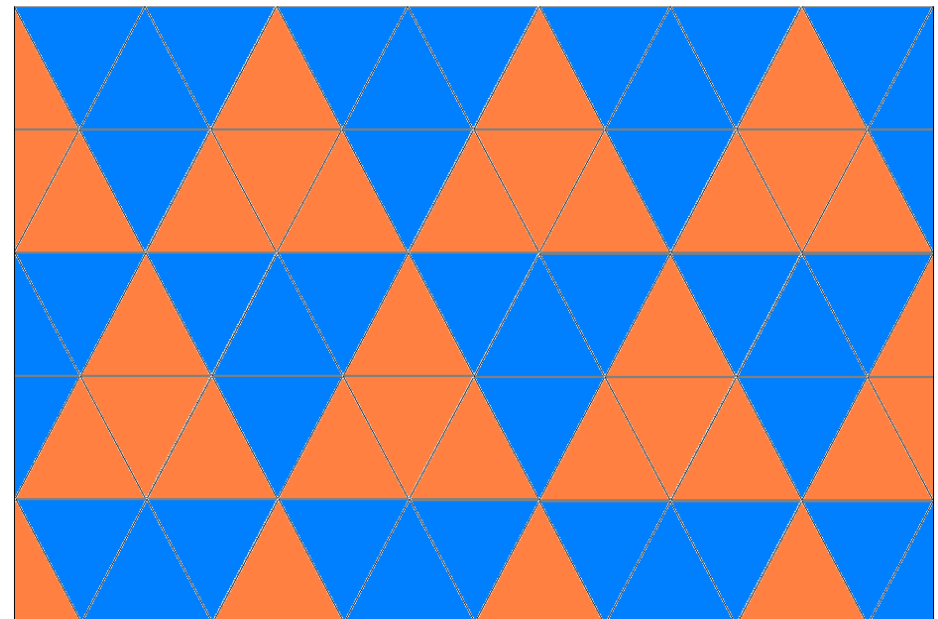
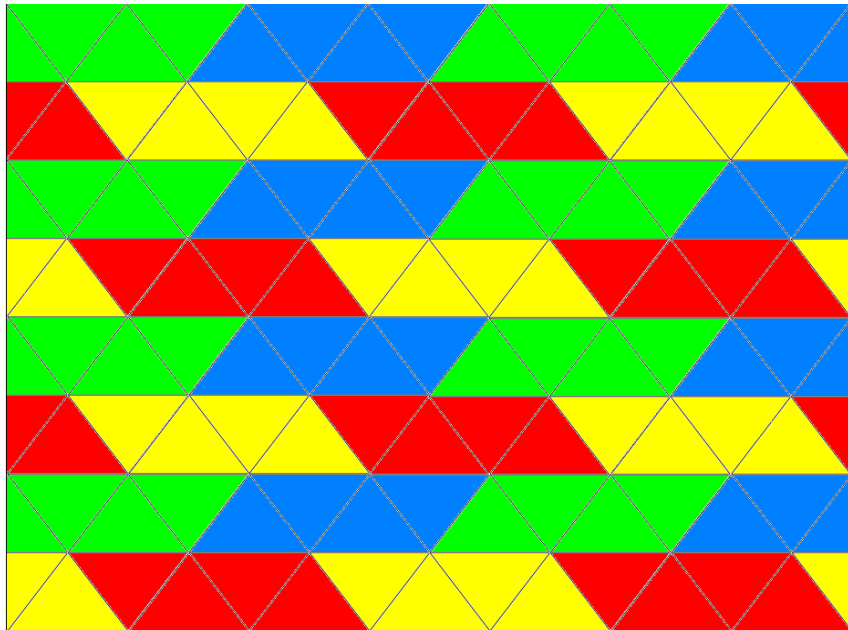
Pokrywamy płaszczyznę siatkami tak, aby jednakowe krawędzie stykały się ze sobą . Przy takim ułożeniu występują puste przestrzenie.

Siatki ostrosłupów

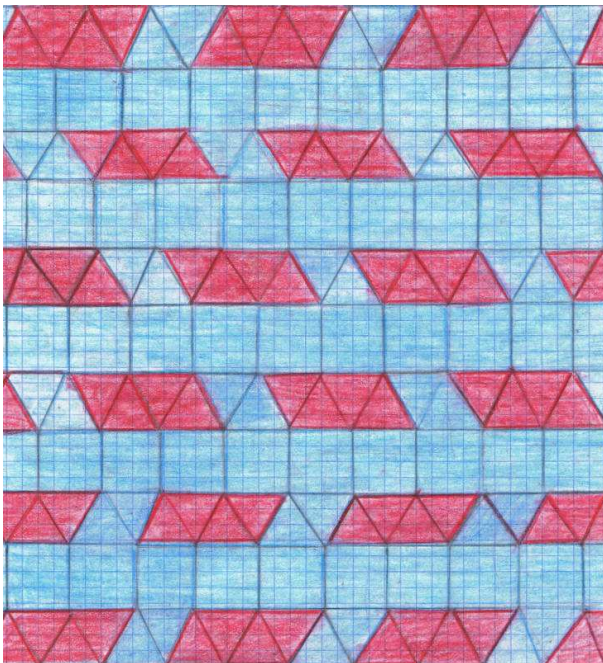

Czworościany foremne to ostrosłupy trójkątne.

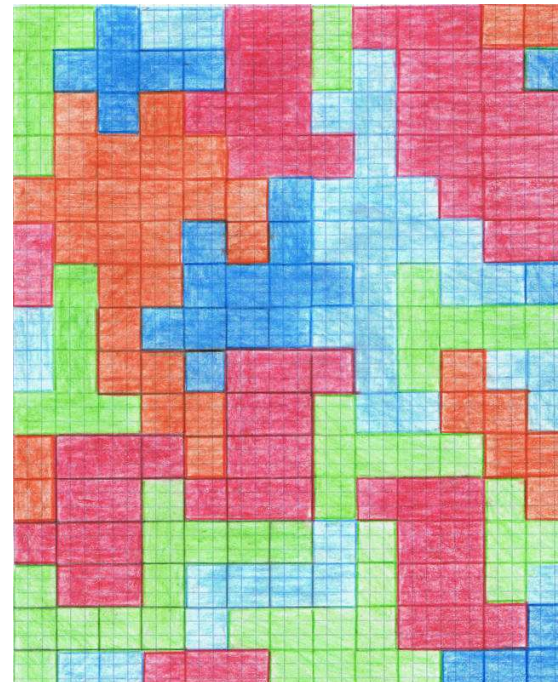

Wykorzystanie siatek różnych wielościanów

Płaszczyzna pokryta siatką czworoboku foremnego i siatką graniastosłupa prawidłowego trójkątnego.

Płaszczyzna pokryta 4 rodzajami siatek sześciianu i siatką prostopadłościanu o podstawie kwadratu.

Wykorzystane:

- "Śladami Pitagorasa" Szczepan Jeleński,
- Microsoft Office Word,
- GeoGebra,
- Cabri II Plus,
- Cabri 3D,
- Wikipedia,
- <http://www.matematyka.wroc.pl/matematykawasztuce/matematyka-pod-stopami-ii>,
- prace naszych koleżanek i kolegów.

Wykorzystując naszą wyobraźnię próbowaliśmy pokrywać płaszczyznę odpowiednimi siatkami. Dobieraliśmy je tak, aby przylegały do siebie i tak, aby nie zostawały puste przestrzenie. Kilka z pomysłów powstało z obserwacji prac naszych koleżanek i kolegów. Przedstawione przez nas propozycje nie wyczerpują wszystkich możliwości.

Dziękujemy
za uwagę 😊

Gabriela Głąb
Dominika Warcholek
uczennice klasy III b
Gimnazjum Nr 37 w Krakowie
os. Złotego Wieku 36
Opiekun mgr Teresa Sklepek